

Марійка і Костик (скорочено)

Степан Процюк

*Степан Процюк
Марійка і Костик*

*Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

1

Костик хвилювався: за кілька днів перше вересня – і він побачить Марійку. Хвилювався, чи батьки не перевили її в іншу школу, чи не виїхала зі Старомихайлівки. Дівчина не мала мобільного, тому одного разу зателефонував на домашній. Підніс батько, Костикові вдалося не представитись.

Уявляв, що зустрілися б біля кінотеатру, з'їли б морозива, сказав би, що думав про неї кожен день. Вона навіть снилася йому. Одного разу снилося, що вони на бенкеті, зовсім дорослі. Сон закінчився, коли хотів розповісти про свої почуття.

Парк видавався йому найкращим місцем для побачення, бо колись один багатий і закоханий поміщик облаштував цей парк на честь своєї коханої.

Марійка вже давно приїхала зі свого пластунського табору. Про це сказав Микола – найкращий друг і найкращий футболіст серед їхніх однокласників.,

Але футбол зараз Костика цікавить якнайменше.

2

Мама Костика працює вчителькою молодших класів. Батько – шофер таксі. Він також вчився разом із мамою, але на фізкультурному факультеті. Тато був атлетом – метальником молота. Але колись не виграв престижне змагання, і ще дотепер згадує про несправедливість суддів. Мовляв, треба було так, щоб виграв інший. Коли народився Кость і сестричка Діана, тато покинув роботу вчителя фізкультури, їздив за кордон працювати. Потім вони побудували хату. Тоді Костик думав: "А чого з тих країн, куди їхав тато заробити грошей, ніхто не їде працювати до нас, в Україну, у Старомихайлівку?".

Сьогодні, коли хлопці купалися, Едик, батько якого працює якимось директором, сказав, що Костеві родичі бідні, бо він не має навіть мобільного. Кость дав Едику щигля. І вони почали битися. Хоч Едик ходить на джіу-джитсу, все одно отримав від Костика.

Після того Костик пів дня думав, вирішив зайнятися спортом. Попросив батька записати його на джіу-джитсу. Батько взяв обіцянку у сина, що за рік мають бути серйозні успіхи.

3

Костик побачив Марійку на лінійці до Свята першого вересня. Директор у новенькому костюмі й краватці вітав школярів із початком нового навчального року і перелічував, що обов'язки учнів.

Захоплення Марійкою почалося наприкінці травня, коли вони проходили практику: Марійчин клас і його пололи разом бур'яни. Після виконаної роботи розпочався футбол. Дівчата грати не хотіли. Але дивилися. Костика цікавили на рік молодші. Особливо уважно була чорнява, з витонченими рисами обличчя, мовби над її красою попрацювало кілька десятків скульпторів.

Костеві щастило у грі, бо вдалося забити аж два голи. Марійка, на відміну від інших дівчат, уважно спостерігала. Але йому тоді не вдалося поговорити з Марією. Він так і не познайомився з нею.

Коли святкова частина на лінійці закінчилася, всі пішли до класів. Костик не хотів іти під клас Марійки – 7-Б. Хотів обміркувати, як підійти до дівчини

4

Розпочався навчальний рік. Стільки клопотів, та Костик упорається з усім. Сьогодні він знайде дівчину під час великої перерви.

На великій перерві Костик наважується і заглядає у двері 7-Б. Її немає. Знайомий хлопець з Марійчиного класу каже, що Марійку мама відпросила якраз на цей урок, а потім вона прийде.

Ще один урок тривав вічність. Знову добродій із 8-А опиняється біля дверей 7-Б.

Якби Костик був головою журі конкурсу "Міс Старомихайлівка", а ще ліпше "Міс Україна", він без роздумів віддав би Марійці перше місце. Точена голова і шия, якесь особливе, якесь його лице, ніби він бачив цей лик Мадонни-Марії у глибоких снах.

Костик привітався до дівчини, сказав, що хоче поговорити. І на запитання: "Про що?", раптом випалив: "Про любов!".

Марійка уважно глянула на нього, неначе все на світі стало його: лани, гаї, сади [цитата з Т. Шевченка "Мені тринадцятий минало"] – і, нічого не відповівши, швидко зачинила за собою двері 7-Б. Розпочинався наступний урок.

5

Вона теж запам'ятала Костя після тієї практики. Дівчина звернула увагу на його обличчя. Воно світилося. Після того вона згадувала Костя.

Коли у пластунському таборі хлопці грали футбол, перед Марійкою кілька разів стояло Костеве обличчя. Одного разу Кость навіть снівся їй: ніби вони пішли на танці, великий зал, і вона десь загубила свою ліву туфельку, їй хочеться плакати. І тут до неї підходить Кость, гарний такий, у темно-синьому костюмі з метеликом, і вручає їй загублену туфельку.

Марійка була доброю спортсменкою. Добре стрибала у висоту. любила бігати, навіть грати у футбол. Побут у пластунському таборі їй сподобався: певна жорсткість дисципліни, вечірні вогнища, патріотичні пісні з ліричним присмаком.

Марійчин батько часто їздив у Росію на заробітки. У Марійки ще була на три роки молодша сестричка Оріся. Марійка дивувалася дорослим, які так часто думали про

гроші. Сказав же Господь: "Будьте, як птахи небесні, що не сіють і не жнуть". Чому тато не працює на своїй землі? Вона ніколи не зможе збагнути цього дивного світу дорослих.

*Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

6

Після того, як Марійка нічого не відповіла Костику, він не пам'ятав навіть, який був урок.

Цікаво було, як би він зреагував, якби до нього під час однієї прекрасної перерви підбігла якась однокласниця чи трохи молодша школярка і сказала, що хоче поговорити про любов.

Може, Марійка має якогось старшого хлопця. А може, вона зраділа, бо теж ціле літо чекала на його слова і здогадувалася, хто телефонував до неї. Костикові роздуми нічого не прояснили. Повільно наростала тривога.

7

А шкільні будні текли як зазвичай: іноді цікавіше, деколи надто сіро. Адже вчителі також різні: одні цікавіше розповідають премудрощі власного предмету, інші – так, мовби несуть важкий мішок цегли чи цементу.

Сьогодні Кость не підготував уроки і його спитали. Але вчителька географії Галина Дмитрівна лише попросила його підготувати урок наступного разу. Він справді не міг підготувати уроки на сьогодні. Адже вчора у коридорі наткнувся на Марійку. І вони домовилися зустрітися завтра о 15.00 біля входу до парку.

А тепер скажіть, чи ви б, опинившись на Костиковому місці, підготували географію для завтрашнього уроку?

8

Якраз сьогодні мав відбутися важливий футбольний матч між восьмикласниками-А і восьмикласниками-Б. Починають о 16.00. Костик сказав хлопцям, що не прийде.

Здається, що до 15.00 минуло три-чотири місяці. Час тягнувся повільно. Вхід до парку Костикові видавався якимось урочистішим і значимішим. Хлопець мав годинник і дивився, як минуло 5, 10 хвилин. Марійки не було. Коли минуло 20 хвилин, Костик хотів уже йти. Та раптом побачив Марійку, що прудко й захекано наближалася.

9

Марійка теж хвилювалася, погано спала, снилися сірі вовки, що дзьобають разом із білими голубами якісь зернятка у парку. Боялася, що Костик просто хоче розпитати про пластунів і все.

На уроках Марійка з жахом подумала, що вона забула свою косметичку. Тому після уроків побігла додому. А з дому уже запізнилася на побачення.

Вона всю дорогу від дому до парку бігла. Але про це ніхто не повинен знати. Особливо він.

10

Марійка вибачилась, що спізнилася. Запала ніякова мовчанка. Урешті Кость і

Марійка зачепилися за якісь слова і шкільні пригоди, обговорення спільних учителів. Обидвом хотілося сказати, що думали одне про одного.

Пішли їсти морозиво. Розходитися не хотілося. Амулет Амура уже почав окреслювати навколо нової пари своє дивовижне коло.

Після морозива Марійка і Кость довго походили парком. Так довго, що наставала ніч. Костик сказав, що хотів би завжди бути поруч з Марійкою. Марійка почервоніла. Та й Кость промовляв ці слова, соромлячись глянути на дівчину.

Він провів її додому. Домовилися, що днями зустрінуться знову.

11

Марійчина мама була зла, бо Марійка мала їй допомогти на земельній ділянці. Мама навіть відпросилася раніше з роботи. Марійка нічого не знала, бо зранку мама не казала нічого. А мама просто не знала, чи вдасться відпроситися. Марійка збрехала, що гуляла зі Світланою і Ліною. Мама передзвонила до батьків Світлани. Після цього сказала, що ще рано дівувати, волочитися з ким попало.

Марійка образилася і не розмовляла з матір'ю два дні. Думки про Костя виринали мимовільно. Вона навіть раніше не підозрювала, що можна про когось думати, навіть коли цього не бажаєш.

Учора не бачила його в школі.

12

Костик дізнався, що тоді, коли бачився з Марійкою, хлопці програли 1:4. Матч справді був відповідальний, чемпіонат школи. Хлопці вважали, що Костик підвів команду.

Післязавтра мав відбутися матч із 9-А. Навіть Микола, найкращий друг, сказав Костику: "Не приходить, що нам втрачати!".

Костик боявся зустрічі з Марійкою, щоб вона часом не запропонувала зустрітися у день матчу. А коли вибіг на перерву, побачив Марійку. Вона хотіла зустрітись завтра. Костик не міг, бо ж матч. І сьогодні не міг, бо тренування. Післязавтра зустрітись не хотіла Марійка.

Марійка розвернулася і побігла. Костик побіг за нею, але Марійка вже зникла.

13

Марійка заплакала: вона посварилася через нього з мамою, а він... Але він такий гарний... таке чорне, із синюватим відтінком, волосся., такі карі-карі, такі очі... Було дуже самотньо і чомусь страшно... тому пішла до нього.

Дівчина згадала, як сварилися батьки, і мама питала тата, чи має когось іншого.

Коли мама прийшла з роботи, Марійка плакала і просила пробачення, що сказала мамі неправду. І розповіла про Костика. Мама не дорікала їй за Костя, лише просила бути обережнішою. Мама і дочка довго шепотіли щось на канапі.

Марійці після цього приснилося велике поле, чоловіки у халатах різної форми і різного кольору. І жінки, і дівчата відсутні. Усі чоловіки молоді, хоча є кілька трохи старших. Більша половина із них залицяється до Марійки. Вона очима шукає Костика. Але його ніде нема...

Костика охопив спонтанний розпач. Спершу він кинувся за Марією, але її ніде не було. Потім зупинився. Як же так? Як можна на рівному місці посваритися двом таким небайдужим одне до іншого?

Костика розбирала лють упереміш із образою. Якби вона знала, скільки він тоді натерпівся від хлопців.

Уночі снилося, що він летить у літаку, в якого раптом починають відвалюватися крила. Костик дивиться у віконечко і бачить Марійку, яка стоїть унизу і кличе його до себе. Вона махає руками і сміється. Вона кричить: "Костю! Я люблю тебе!" Він умить забуває всі образи, дістає парашут. Розбиває віконечко кулаком, розкриває парашут і летить до неї. Раптом парашут...

Кость прокидається.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Ледве відсидів уроки. Постійно думав про Марійку, сон і трохи про післяобідній матч. Із географії таки отримав сьогодні двійку.

На матчі Костика охопив якийсь мандраж. Та коли між нечисленними глядачами побачив Марійку, радість заполонила всі частинки його ества. Хотів зіграти якнайкраще. Забити кілька голів.

На початку другого тайму команда 9-А нарешті забила гол. Через п'ятнадцять хвилин Костеві вдалося обігнати захисника і увірватися в штрафну. Вихід сам на сам! І тут він відчув дикий біль у нозі. Нога розпухає. Вчитель фізкультури наполягає, що Костика слід відвезти в лікарню. Над хлопцем схиляється поблідле лице Марійки.

У лікарні мама і тато допомогли зробити рентген. Прибіг Миколка: їхня команда виграла, а Миколка також потягнув Ярему по нозі. Ярема клявся, що не хотів травмувати Костика.

Костикові наклали гіпс. Перелому не було, але лікар підозрював розрив зв'язок. Операції поки що робити не треба. Навколо сновигали на милицях або лежали хворі різного віку. Переважно всі були оковані гіпсом. Один хлопець, із яким Кость розговорився, лежав уже місяць у якихось залізяках. "Це апарат Єлізарова", — пояснив.

Мама залишилася цілу ніч сидіти біля Костя. Йому снилося, що він грає у футбол із командою дівчат. Марійка обмотує його і забиває гол. Удар настільки сильний, що сітка дрижить, як Костикове серце. Він виймає м'яча із сітки і раптом западається кудись у підземелля.

Марійка прийшла на матч, хоча йти не хотілося. А коли побачила Костика, то одразу забула про свої вагання. Він так глянув на неї, так докірливо й сумно. Вона ледь

не втратила свідомість, коли Костик впав.

Марійка спершу плакала, а потім побігла до лікарні. До Костика її не пускали. Було соромно перед батьками Костика.

Марійка довго блукає парком.

18

Костик коротко розповів мамі про Марійку. Адже вона розпитувала медсестер про Костика. А коли Марійка прийшла у палату, мама Костика пішла. Нарешті вони залишилися удвох. Жоден із них не повертався до причин сварки. Розмова тривала. Вони забули про навколишній світ. Марійка спохопилася аж тоді, коли повернулася Костикова мама. А хворі жартували, що Костикові добре живеться: біля нього весь час жінки бігають.

19

Нога загоювалася повільно. Завтра Костеві мали знімати гіпс. Ярема, що порвав йому зв'язки, навіть носа не показував у лікарню. Лікар казав, що, можливо, потрібна буде операція.

Марійка іноді й кожного дня відвідує хлопця. Вона розказала хлопцеві багато про себе. А вчора, коли вже йшла додому (мами не було), нахилилася – і поцілувала Костика в губи. І утретє він пережив той стан, коли неначе все на світі стало мое: лани, гаї, сади.

Гіпс зняли. Лікар сказав, що зв'язки поволі зростаються. Операції робити не треба. Але найближчих півроку не можна грати у футбол.

Перебування в лікарні якось змінило Костика. Може, додало мужності? Може, він розширив своє уявлення про життя? Став співчутливішим і сильнішим? Як би там не було, але у понеділок треба йти до школи. Він учить усі уроки. Головне, що у нього є Марійка!

20

Марійка також змінилася за ці два тижні. Дівчина відкрила для себе, що вона може хвилюватися не лише за своїх родичів, школу чи деталі пластунського побуту. Костик! Ось хто став центральним персонажем її думок та мрій.

Дівчина уявляє, як вони з Костиком проводять вихідні у якомусь великому місті. Костик має багато грошей, він заробив їх улітку, бо ходив із татом працювати на велику будову. Він купує Марійці квіти і, даруючи їх, каже: "Я люблю тебе". Вони блукають містом, заходять у ресторанчики-піцерії, їдять морозиво і шепочуться про своє, потаємне та інтимне...

Уявляє, як здає екстерном іспити і її переводять до Костевого класу. Вона може кожен день його бачити. Вона сидить із ним за однією партою. Вона хоче, щоб вони одружилися одразу після закінчення школи. Але нікому про це не каже, навіть Костикові. У них буде двоє або троє дітей. І Костик не їздитиме на заробітки, бо тоді Україна нарешті стане багатою і щасливою державою...

21

Марійка зайшла до класу і почула, як однокласниці обговорюють її. Коли її

помітили дівчата, Марійка забрала свій портфель і відсіла на задню парту. Світлана, із якою вона рік сиділа разом, чи не найдошкульніше викрикувала у цій розмові.

Марійка несподівано для себе розплакалася. Вчительку алгебри та геометрії це не дуже хвилювало. Проте після уроків Марійка поговорила з класною керівничкою і повеселіла. Алла Василівна на другий день ще довго говорила з дівчатами. І Світлана у сльозах попросила пробачення у Марійки.

Марійка вибачила Світлані. Але за одною партою вони вже не сидітимуть ніколи.

22

Для Костя знову почалися шкільні будні. Побачене і почуте у лікарні змінило його. Він зрозумів, що життя – це не лише Старомихайлівська загальноосвітня школа № 2, не лише футбол і розваги з хлопцями, не тільки дім його батьків. Він зрозумів, що життя – це безліч паралельних чужих існувань, які не перетинаються з його існуванням.

Кость чомусь згадав про Івана. Він працював на будові. І так трапилося, що трактор переїхав йому ноги. Він лежить у лікарні уже близько півроку, скований апаратом Єлізарова, але жартує, сміється (хоча Кость бачив на його очах мимовільні сльози болю), підтримує інших хворих.

Раптом гостро відчув, як йому хочеться зустрітися з Марійкою, поговорити про все-все. Сьогодні снилося, що вони йдуть якимось невідомим містом. Люди там ходять вулицями у синіх беретах і марлевих пов'язках. Майже всі носять за плечима невеликі рюкзаки з респіраторами. На них нападає пес. Марійка кричить. Кость рятує її, а пес кричить: "Вибачте мені". І зникає.

23

Марійка сиділа у класі. Майже всі пішли на перерву. На Марійчиних очах стояли сльози. Раптом вона підняла голову. У несміливо відкриваних дверях стояв Кость. Вони не розповідали одне одному про останні події. Соромилися? Не мали досвіду? Ще не час. У них все попереду. Адже ми зустрілися з Марійкою та Костиком лише на початку їхньої довгої історії...

У класі нікого не було. Несподівано Кость підійшов до Марійки – і поцілував її.

24

Шкільні й домашні будні тривали. Лише для Костика і Марійки вони не були буднями, а святом. Хлопець далі грав у футбол, хоча лікар сказав, мовляв, забудь про футбол мінімум на півроку.

Здається, вся школа знала про його стосунки з Марійкою, їх поза очі називали Ромео і Джульєттою, але вони звикли. Марійка і Костик часто ходили парком. Нікому не кажіть, але вони почали цілуватися. Прийшла зима. Навесні вони удвох поїдуть на екскурсію у якесь велике місто. Вони вже потайки відкладають гривню за гривнею для цієї майбутньої подорожі...

Костик подружився з Галиною Дмитрівною. І здається, знав географію найліпше у класі.

З класною керівничкою у Марійки були чудові стосунки. Із мамою теж усе було нормально. Вона навіть дозволила Марійці ходити на секцію легкої атлетики.

Дівчина перестала дружити зі Світланою. Натомість зблизилася з Анжелою, яка ще не раз підтримає її.

А на секції джиу-джитсу, куди регулярно ходив Кость, його почали хвалити, на відміну від Едика з його директором-батьком і двома мобілками... Костиків тато був задоволений.

25

Кость навіть подумки не раз розмовляв із Марійкою, а вона з ним.

Закохані домовилися, що кожного вечора о десятій одночасно будуть дивитися на небо і рахувати зірки. Скільки налічать зірочок, стільки років будуть разом. "Я люблю тебе, Марійко". "І я люблю тебе, Костику."

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.